

Оцінювання учнів із особливими освітніми потребами (ООП)

Оцінювання учнів з ООП у початкових та 5–9 класах НУШ має бути не інструментом контролю, а засобом підтримки та відстеження індивідуального поступу.

1. Фундаментальний принцип: Оцінювання за ІПР

Найголовніше правило: дитина з ООП оцінюється не за загальнодержавними стандартами для певної вікової групи, а за цілями, що прописані в її **Індивідуальній програмі розвитку (ІПР)**.

- Якщо програма дитини **адаптована**, вона оцінюється за критеріями класу, але з урахуванням обсягу та складності завдань.
- Якщо програма **модифікована**, оцінювання відбувається виключно за тими очікуваними результатами, які визначені в цій модифікованій програмі.

2. Види оцінювання в інклюзивному класі

- **Формувальне оцінювання (пріоритетне):** Це вербальне оцінювання, що підтримує дитину. Використовуються фрази: *"Ти дуже старався"*, *"Сьогодні тобі вдалося краще написати цю літеру"*. Важливо оцінювати не результат, а зусилля.
- **Підсумкове оцінювання:** Проводиться наприкінці семестру/року. Для дітей з ООП воно має відображати динаміку: чому дитина навчилася порівняно з початком періоду, а не порівняно з однокласниками.

3. Критерії та рівні досягнень (за рівнями підтримки)

Для учнів 1–4 класів використовується вербальна характеристика (Свідectво досягнень). Для 5–7 класів НУШ можна використовувати рівневу систему, адаптуючи її під потреби дитини:

Рівень	Що оцінюється для дитини з ООП
Початковий	Дитина виконує завдання за допомогою вчителя або асистента, потребує постійних підказок.
Середній	Виконує прості завдання за зразком, частково потребує допомоги.
Достатній	Виконує основні завдання згідно з ІПР самостійно, може пояснити свої дії.

Високий	Повністю опанував навички, передбачені ІПР, виявляє самостійність та інтерес.
----------------	---

4. Адаптація процедури оцінювання

Щоб оцінювання було об'єктивним, вчитель має право змінювати форму контролю:

- **Час:** Надання додаткових 15–20 хвилин для виконання тесту.
- **Місце:** Дозвіл виконувати роботу в ресурсній кімнаті, де менше подразників.
- **Форма:** Заміна письмового диктанту на картку з пропущеними літерами; заміна великого тексту на аудіозавдання.
- **Обсяг:** Зменшення кількості завдань при збереженні їх суті.

5. Роль асистента вчителя в оцінюванні

Асистент вчителя **не виставляє оцінки самостійно**, але він:

- Веде щоденник спостережень за дитиною.
- Фіксує дрібні перемоги (наприклад: *"Сьогодні дитина самостійно відкрила підручник на потрібній сторінці"*).
- Надає вчителю рекомендації: чи готова дитина до самостійної роботи, чи краще провести усне опитування.